

01/11/2009

Opinió | 23:54 h.

01/11/2009

Penjant d'un fil

DISSABTE A NOVA YORK

"Reagrupament és una de les moltes iniciatives, plataformes i grups que han decidit refer el país des d'avall, amb manifestos digitals, referèndums locals i clubs d'opinió. Es tracta, doncs, de deixar pas a una nova generació"

Carles Boix

Aquest dissabte vaig tenir el gust de presentar i escoltar el Salvador Garcia-Ruiz a l'acte de presentació de Reagrupament Independentista a Nova York. Malgrat l'hora i el temps, un migdia de dia boirós, la reunió va aplegar una quarantena de persones expectants. El saló, gros, encatifat, amb les parets pintades de blanc i un vermell fosc, i una xemeneia noble de la que penjava una senyera raonablement llarga, tenia un no sé què d'Europa central, de Benes i Masaryk, de país que es vol regenerar a si mateix, molt agradable. L'edifici, amb tres grans finestrals i una balconada de pedra, és la seu del **Liederkrantz**, una societat alemany-american, dirigida a promoure la vida musical i establerta a Nova York el 1897. Una illa de cases més avall hi ha la Neue Galerie, que conté una col·lecció de primera línia d'artistes austríacs i alemanys de principis del segle XX i dos cafès, el Sabarsky i el Fledenmaus, proveïts amb la millor pastisseria vienesa. Dos carrers més amunt hi ha el Guggenheim, amb la seva famosa estructura en espiral, que fins al gener acull una gran exposició de Kandinskis.

L'acte de presentació va ser una reunió d'una gran contenció anglosaxona. Després de la paraules inicials d'en Jaume Soler i d'uns breus parlaments per part del Prof. Alland, emèrit de la Universitat de Columbia, i meva, en Salva Garcia va exposar els principis que motiven el Reagrupament amb una dicció suau i tranquil·la. Després els assistents van fer diverses preguntes, algunes carregades d'urgència, altres amb més humor, i es va entaular una conversa amical entre tots. Hi havia, sí, aquell punt anàrquic, sempre disposat a interrompre l'adversari, que caracteritza als mediterranis. Però hi havia també la voluntat de participar ordenadament i de riure quan tocava.

Jo crec que a la sala existia un consens general en torn a una idea principal: la situació de Catalunya és, ara per ara, d'una gran desolació. El projecte estatutari, retallat diverses vegades, primer al mateix parlament català, després entre la pròpia delegació catalana a Madrid (per part de tots els seus grups i en forma seqüencial), finalment a les Corts espanyoles, penja, incomplet, d'una sentència que s'eternitza a l'espera, possiblement, que tota la classe política catalana hagi mort entre els escàndols, reals o creats, dels darrers dies. Les finances de la Generalitat es debaten entre l'escanyament i la construcció d'un deute públic massiu. L'economia, dominada per la cultura de la totxana, ha caigut en un pou sense fons. I la cultura de la complicitat, aquesta paraula temible que els nostres líders i periodistes han celebrat durant tants anys i que a mi sempre m'ha produït una basarda inenarrable, ara esclata, com era previsible, en corrupcions,

requalificacions i tràfic d'influències de tota mena.

El diagnòstic de RI és, pel que vaig entendre, que tota aquesta situació gravíssima respon a la doble dependència del país: una dependència exterior, que ens lliga financerament, que no ens permet innovar i regular en funció dels nostres interessos, que ens fa participar en l'economia immoral de tot l'Estat; i una dependència interior, el predomini de tota mena de lligams visibles i invisibles, fets d'intercanvis i silencis, de culs llogats i de lideratges de poquíssima volada i preparació.

Aquest panorama trist i amarg, però, vàrem sentir a la reunió, no ha de cridar al desànim complet. El país ha viscut situacions semblants en altres moments històrics: sota la Restauració alfonsina, quan participava d'aquella Espanya oficial i mediocre que va perdre les darreres colònies d'ultramar després de rebre un parell de canonades ianquis; o sota el franquisme tristíssim cristal·litzat, a casa, en forma de plaça Lesseps. El país, dotat d'un neguit patriòtic estrany, revifa de tant en tant, com l'au fènix. Ho va fer al segle divuit. Ho va fer l'any 1901. I ho tornà a fer a la postguerra.

Va quallar el sentiment que Catalunya té els instruments civils i socials per sortir-se'n: en l'àmbit econòmic amb empresaris disposats a batallar al món global (dimecres mateix vaig tenir el privilegi de passar un dia sencer amb dues dotzenes d'empresaris joves de FemCat que visitaven MIT a Massachusetts interessats a conèixer com funciona una de les millors universitats del món); en l'àmbit acadèmic (l'any 2008 Catalunya va ser la regió europea que va aconseguir més ajudes per càpita de l'European Science Foundation); en l'àmbit cultural (amb creadors teatrals de primer nivell) i, per suposat, esportius. I, finalment, polítics: RI és una de les moltes iniciatives, plataformes i grups que han decidit refer el país des d'avall, amb manifestos digitals, referèndums locals i clubs d'opinió. Es tracta, doncs, de deixar pas a una nova generació que deixi enrera el règim anterior, que va fer el seu servei durant molts d'anys, per construir uns mecanismes més transparents, eficients, nets i lliures.

El públic que va assistir a l'acte va ser un públic interessant i exigent. La reunió no va aplegar una claca d'acòlits que es limiten a aplaudir frenèticament perquè s'han lliurat incondicionalment al programa abans que aquest es faci conèixer. Al contrari. Els assistents es van mostrar escèptics i fins i tot distants. Ho entenc. Hem vist tants grups i tantes promeses, tants ara sí i ara també, tants Tagaments i tants Puigmals, que no sabem si tot el que ens diuen va de debò. Per això, la meva recomanació, veient el diàleg entaulat, és que els líders de RI (i de qualsevol altre associació o partit) han de fer un esforç important per fer-nos entendre en què són diferents, en què han fallat els que els van precedir, i com s'ho faran per conduir el país de la mar grossa d'ara a un port més feliç. Cal deixar-ho clar. I cal un pla d'acció. Forçaran els altres partits a votar sobre la independència? Obriran un període de debat i de reflexió social? Buscaran les simpaties de l'exterior? Quin tipus de llei electoral proposaran? Limitaran els seus mandats al parlament? Crearan mecanismes transparents sobre el finançament de partits? Com s'ho faran amb aquesta situació, complicada i estèsíssima, de mal govern municipal? Seran un colla més d'arrauxats que porten la fúria que gastem en privat des de fa 300 anys a l'arena pública i que, un cop oberta, es dissipa com fan les bombolles del pitjor cava esbravat? (*)

(*) Agraieixo tots els comentaris de l'Àlícia Adserà, Mireia Artigot, Marc Domingo i Jordi Graupera, que em van acompanyar en aquesta trobada. Per suposat, tots els errors factuels i d'opinió comesos són responsabilitat meva.

5 **Xesca:** Cal que es faciliti l'accés a les institucions de forces nacional...